

RIKTLINJE

RUTIN

Dokumentnamn Rutin för inhämtande av samtycke i sammanhållen journalföring samt användning av NPÖ				
Framtagen av: Thomas Wollentz och Eva-Karin Stenberg	Gäller from: 2013-10-14 Gäller tom:	Gemensam med Regionen: ☐ Ja ☒ Nej	Gäller egen regi: ☒ Ja ☐ Nej Gäller privat regi: ☐ Ja ☒ Nej Gäller intraprenad: ☒ Ja ☐ Nej	Process hänv.
Godkänd av:				

Tillvägagångssätt

Inhämtande av samtycke för sammanhållen journalföring

Ansvarig legitimerad personal frågar om samtycke vid inledningen av alla nya vårdrelationer. En individuell bedömning ska göras om patienten kan ta emot information och om ett samtycke kan efterfrågas.

Ge information om sammanhållen journal och samtycke

- Informera patienten om vad sammanhållen journal innebär. Lämna om möjligt och vid behov ut en informationsbroschyr.
- Patienten ska få information om att **all legitimerad personal i kommunen** kan läsa information ur patientens journal som finns hos annan vårdgivare ansluten till NPÖ, under förutsättning att det finns en vårdrelation, ett behov och om patienten gett sitt samtycke till att uppgifter hämtas via NPÖ.

Rutin när samtycke kan inhämtas

- Fråga patienten om han/hon samtycker till inhämtande av information i sammanhållen journalföring.
- Dokumentera i patientens journal i Magnacura under **Bakgrundsuppgifter** och därefter *Samtycke* (se bild 1-2 nedan) och *Formulering*, att patienten har fått information om sammanhållen journalföring och samtyckt till att legitimerad personal får ta del av information som finns där. Kompletterande kommentar kan vid behov också dokumenteras.
- Samtycket är tidsbegränsat och ska gälla högst ett år (12 månader), därefter ska samtycket omprövas. Ändra formuleringstexten och ange under vilken period samtycket gäller. Om patienten lämnat samtycke ”tillsvidare” anges perioden till och med det datum som är 12 månader framåt i tiden från det att samtycket inhämtats. Exempel: *Patienten har fått information om tillgång till journaluppgifter i NPÖ och ger sitt samtycke till att information inhämtas. Samtycket gäller för behörig legitimerad personal för 1 år framåt från detta datum om patienten inte meddelat kortare tidsperiod.*

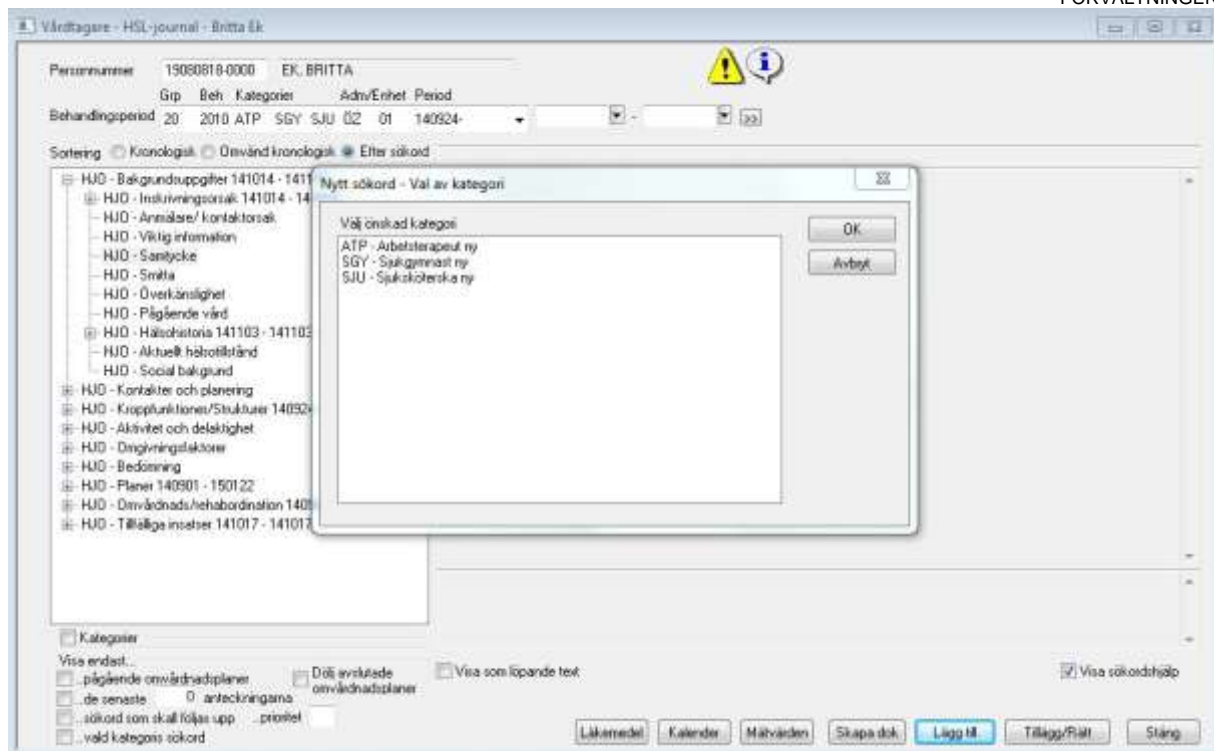

Bild 1 Registrering och kontroll av samtycke NPÖ

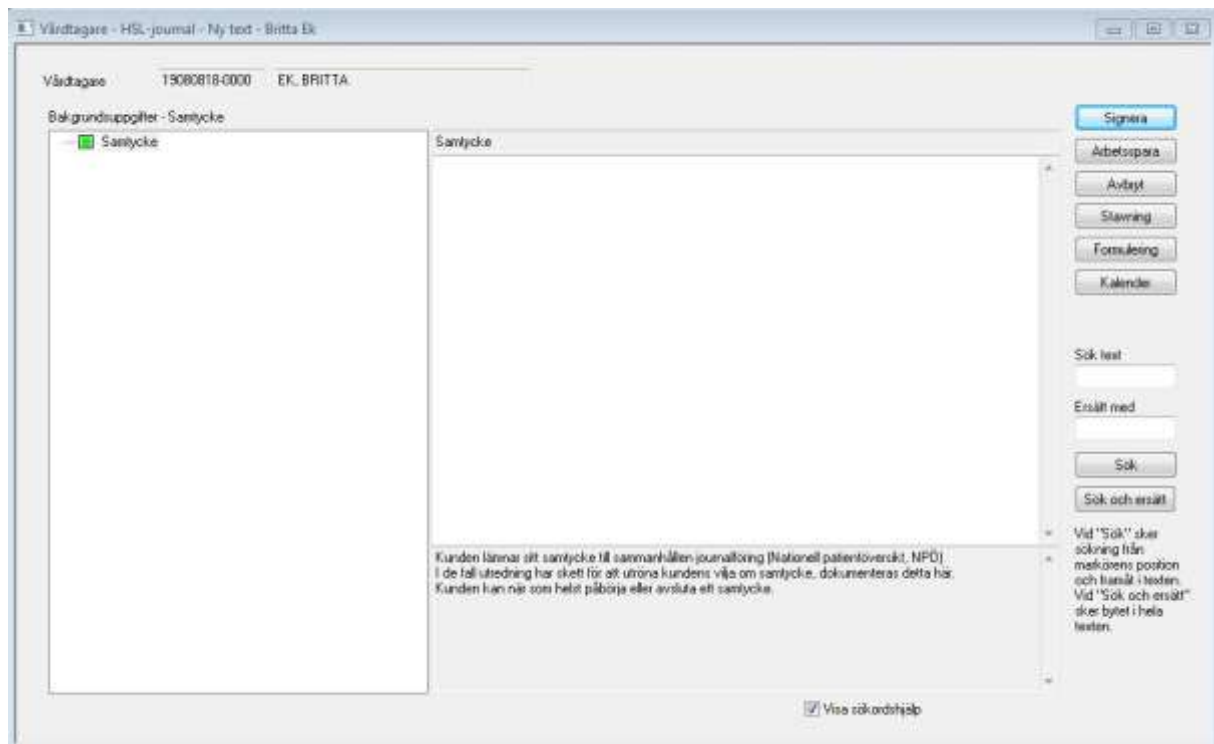

Bild 2 Registrering och kontroll av samtycke NPÖ – efter val av kategori enligt Bild 1

Beslutsoförmögna

När en patient är beslutsoförmögen skall man alltid ta ställning till patientens uppfattning om sammanhållen journalföring. Här kan närstående och legala företrädare vara till hjälp med upplysningar om patientens inställning. Det är legitimerad personal som gör en professionell

bedömning om patienten skulle ha lämnat samtycke om beslutsförmåga hade funnits. Om frågor uppstår så ta kontakt med MAS.

Avslut av samtycke

En patient kan när som helst välja att ändra ett tidigare beslut om samtycke. Samtycket måste då omgående avslutas och dokumenteras i journalen under Anamnes. Vårdgivaren är skyldig att informera patienterna om denna rättighet.

Avslut av en vårdrelation

I samband med att en vårdrelation avslutas (behovet upphör eller patienten flyttar) ska datum för avslut/upphörande av samtycke dokumenteras.

Dokumentera genom att ändra slutdatum för "Samtycke" så att det överensstämmer med avslutningsdatum för vårdrelationen.

Nödåtkomst

Om patientens vilja inte kan fastställas och samtycke inte kan inhämtas, får direktåtkomst i sammanhållen journalföring endast ske om det finns en nödsituation (nödåtkomst) och vårdgivaren bedömer att journalinformationen kan antas ha betydelse för patientens liv och hälsa. Exempel på när nödåtkomst ska användas, är när patientens samtycke inte kan inhämtas på grund av exempelvis medvetlöshet.

Nödåtkomst gäller endast för en nödsituation och ska dokumenteras i journalen.

Användning av NPÖ

För att använda NPÖ-tjänsten går användaren via Magnacura och patientens huvudbild eller journalen för aktuell patient där man högerklickar och väljer *Start av NPÖ*. Användaren slussas vidare till den webbaserade nationella tjänsten NPÖ. För att kunna använda NPÖ måste användaren ha sitt personliga SITHS-kort i kortläsaren och bekräfta inloggningen med sin personliga PIN-kod.

Vid inloggning i NPÖ kontrollerar tjänsten följande innan användaren släpps in i systemet:

- Har användaren ett giltigt SITHS-kort i kortläsaren?
- Har användaren angett rätt PIN-kod?
- Finns användaren i den nationella HSA-katalogen?
- Är användaren legitimerad?
- Har användaren i HSA-katalogen blivit tilldelad ett medarbetaruppdrag med syfte Vård och behandling?
- Har användaren en personlig förskrivarkod (utan kod kan man använda NPÖ men inte se läkemedelslista)

För att använda NPÖ krävs följande:

- Användaren är legitimerad personal.
- Användaren finns i HSA-katalogen och har blivit tilldelad ett medarbetaruppdrag med syfte vård och behandling.
- Användaren har ett SITHS-kort som används vid inloggning till NPÖ.

- Användaren har vid tillfället **en vårdrelation** med den person/patient som NPÖ-uppslaget gäller.
- Användaren har **ett behov** av att använda NPÖ för vården av aktuell patient.
- Användaren har i anslutning till NPÖ-uppslaget gjort **en samtyckeskontroll** i Magnacura och säkerställt att patienten lämnat samtycke till NPÖ-uppslaget.

Kontroll av att samtycke inhämtats och gäller skall göras i direkt anslutning till användande av NPÖ. Vid inloggning ombeds man intyga att gällande samtycke finns, för vilken period samtycket gäller samt att det finns en vårdrelation mellan användaren och patienten (se bild nedan). Vid nödsituation kan man logga in i NPÖ via särskild inloggningsknapp för detta. Se kapitel för Nödåtkomst.

NPÖ - Huvudsida / Inloggning

Detta är en simulering av ett samtycke till sammanhållen journalföring i Säkerhetstjänsterna

194301149375 Karl Karlsson

Patientrelation intygad

Jag är delaktig i vården av denna patient och behöver information

Samtycke sammanhållen journalföring

Samtycke gäller

All behörig personal på vårdavdelningen

Endast mig

Till och med:

1 vecka framåt

Samtycke läkemedelsförteckning

Gäller endast mig

Patienten ger samtycke

Nödsituation

Förklaring:
Patienten samtycker till att jag, alternativt all behörig personal på vårdavdelningen, får del av informationerna i sammanhållen journalföring. Samtycket gäller till angivet datum eller endast en vecka från och med att samtycket ges.
För barn under 18 år skall även undertryckt samtycke markeras.

Avbrot och gå tillbaka

Bild 2 Patientrelation och samtycke i NPÖ

Kontroll av användning och loggar

Användningen av NPÖ loggas elektroniskt och kontroll av dessa loggar sker regelbundet, både slumpmässigt och riktat. Vid kontroll av loggar säkerställs att användaren haft en vårdrelation med patienten enligt begreppet tillgänglig patient. Utan en motiverbar anledning får man inte ta del av information i NPÖ.

Bakgrund

Användande av sammanhållen journalföring med hjälp av IT-stödet NPÖ (Nationell patientöversikt) kräver rutin för hantering av samtycke och användande. Tjänsten ger behörig personal åtkomst till journaluppgifter från annan vårdgivare.

Genom att få en helhetsbild av patienten och samordna vårdinsatserna får man ett bättre beslutsunderlag för diagnos, behandling och uppföljning, vilket leder till ökad patientsäkerhet, kvalitet och effektivitet. Patientens inflytande ökar genom att denne avgör vilken information som behörig personal kan ta del av via patientens samtycke.

Ansvar/Omfattning

- Rutinen beskriver när och av vem tjänsten NPÖ ska användas. NPÖ är till för legitimerad personal, exempelvis sjuksköterskor.
- Rutinen beskriver hur samtycke från patienten ska inhämtas och kontrolleras vid användande av NPÖ.
- Rutinen bygger på den gemensamma rutin som beslutats av MAS i respektive kommun i Halland.

Referensdokument

- Patientdatalagen – PDL (SFS 2008:355)